

Välkomna till dialog IV om hållbar vattenresursförvaltning

*Det krävs ett helt nytt sätt att tänka för att lösa de problem som vi skapat
med det gamla sättet att tänka.”
(Einstein)*

Agenda

09.00	Välkomna	13.00	Ekonomiska förutsättningar för hållbar vattenresursförvaltning
09.30	Ekosystemens behov av vatten	14.00	Förslag till strategi för att utveckla ramverket kring hållbar vattenresursförvaltning
10.45	Bensträckare o fika	14.15	Gruppdiskussioner och fika
11.00	Samverkan för hållbar vattenresursförvaltning	15.15	Reflektioner och summering
12.00	Lunch	16.00	Avslut

Chatham House Rule*

Ground Rules

- **Chatham House Rule:** Participants are free to use the information received, but neither the identity nor the affiliation of the speaker(s), nor that of any other participant, may be revealed.
- **Respectful participation**
 - Focus on issues, not individuals or organizations
 - Take a problem-solving orientation
 - Listen actively (limit side conversations)
- **Introduce yourself before speaking**
- **Mobile phones off or silent**

3

* Ursprungligen från 1927 reviderad 1992 och 2002

Mål ramverket hållbar vattenresursförvaltning

”Att genom ett stärkt helhetsgrepp kring vattenresurserna och dess förvaltning med fokus på kvantitet, vattenhushållning och kvalitet bidra till hållbar samhällsutveckling”

- » Sveriges vattenresurser per huvudavrinningsområden (HARO)
 - Vattenresursituationen
 - Deras nyttjande (för vad och ekonomi),
 - Risker
 - Exempel på konflikter och möjligheter
- » En beskrivning av dagens förvaltning av vattenresurser
 - Utmaningar och möjligheter
- » Hur kan framtidens förvaltning se ut? Ett ramverk
 - Förslag till
 - Handlingsplaner
 - Arbetssätt, metodik
 - Policyförslag
- » Fortsatt samverkan, dialog med politiken, utredningar

Tillbakablick

Dialog I

- » Politikens mål och hållbar vattenresursförvaltning
- » Sveriges vattenresursförvaltning
- » Framtidens krav och hur skapas förändring?
- » Grundvattenperspektivet

Dialog II

- » Vattenbalans-, vattenuttag- och vattenutnyttjande
- » Sveriges vattenresurser
- » Jordbrukets vattenhantering
- » De urbana/kommunala behoven

Dialog III

- » Näringslivets vattenhushållning
- » Skogsindustrins behov
- » Skogens behov
- » Regional vattenförsörjning
- » Prioriterade utvecklingsområden

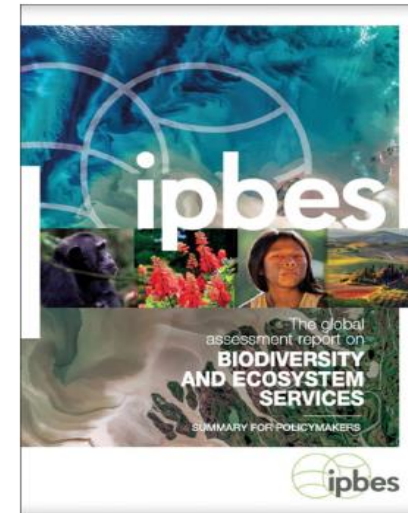
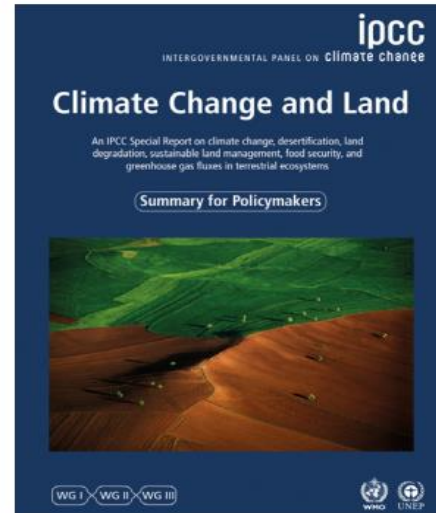
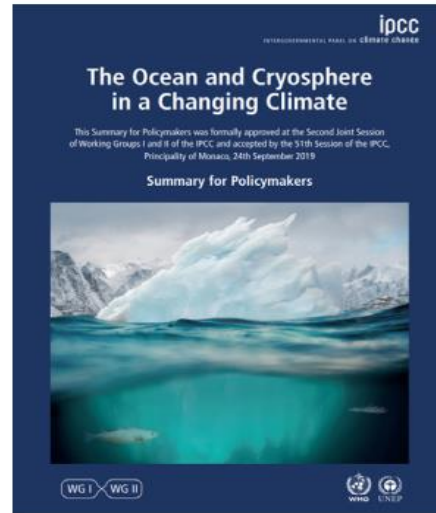
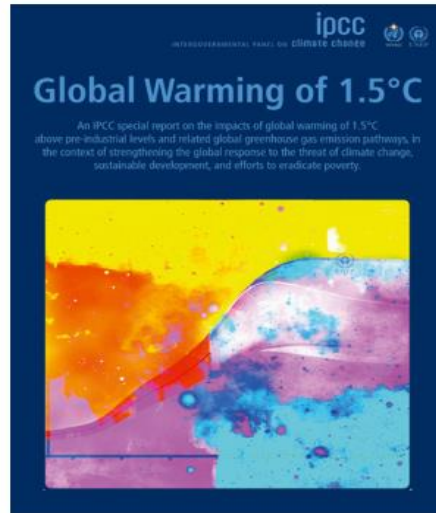
Dialog 0

- Problemformulering och analys i samverkan

Några av HaVs reflektioner från dialogen fram till nu

- » Det finns ett stort intresse för vattenfrågor och vattenförvaltning, hur den tillämpas och utvecklas som en del av det hållbara samhällsbygget
- » Det finns en bred samstämmighet kring att:
 - vattenförvaltningen idag inte per se är överordnad andra samhällsmål
 - vattenförvaltningen påverkas av andra samhällsmål och oklara målhierarkier
 - förvaltningen, dess organisation, reglering och styrning, är komplex, fragmenterad och behöver förenklas
 - utvecklingsbehovet är stort, fokus bör ligga på reglering, styrning, arbetssätt, planering och kunskapsinhämtning
 - förankringen behöver stärkas på lokal nivå
 - avrinningsområdesperspektivet behöver förstärkas med hänsyn tagen till administrativa gränser
 - frågor om krishantering, risker och hälsa behöver inkluderas
- » Det finns ett tydligt behov att integrera nyttjandeperspektivet och de kvantitativa frågorna i vattenförvaltningen, för att tydliggöra de avvägningar som behövs för att utveckla samhället och bevara och stärka akvatiska ekosystem på olika skalor
- » Vattenförvaltningen behöver
 - utvecklas stegvis i en samordnad process då den är komplex och berör många samhällsintressen
 - få ett planeringsperspektiv på rums- och tidsskalor liknande de som finns för andra relaterade samhällsförändringar och klimatförändringen
 - Inkorporera vattenuttag på avrinningsområdesnivå
 - beakta naturens omställningstid såväl som tidskalorna för klimatförändring, samhällsanpassning och utveckling
 - Dra nytta av digitaliseringens möjligheter
 - dra nytta av internationella erfarenheter

Samordning, nyttjande, planering

*”Åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och anpassning till deras konsekvenser och åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden kan i många fall samordnas för att öka synergier. ”**

*”Genom att utveckla och skapa acceptans för ett landskapsperspektiv när det gäller mark- och vattenanvändning skulle målkonflikter och synergier kunna identifieras och hanteras i en samordnad ansats. ”**

* Citat från rapporten Klimatförändringar och biologisk mångfald

Havs och Vatten myndigheten

Ekosystemens behov av vatten

- » Bevarande och restaurering av akvatiska ekosystem behöver ske på en skala inom vilken man kan balansera olika behov; ekologiska, sociala och ekonomiska såväl som utvecklingsbehov.
- » Restaurering/rehabilitering bidrar till bevarande, återhämtning och hållbar förvaltning av ekosystem och skapar förutsättningar för ekologisk, strukturell och funktionell, konnektivitet i ett avrinningsområdes-perspektiv.
- » Vilka rumsliga och tidsmässiga skalor är relevanta för att klassificera och åtgärda en försämrad vattenkvalité?
- » I vad mån ger avrinningsområdesperspektivet stöd för prioriteringar, delmål och strategier?
- » Hur ser åtgärdsbehoven/bristerna ut i ett makroperspektiv?
- » Vilka skalor är relevanta när man pratar om att hindra förlust av biologisk mångfald?
- » Vad innebär klimatförändringen ur ett biologiskt mångfalds perspektiv?

Samverkan för hållbar vattenresursförvaltning

- » Vattenresursförvaltning berör många olika intressen och politikområden.
- » Genomförandet förutsätter avvägningar mellan olika samhällsmål. Nationella mål behöver brytas ned till regionala och lokala mål i en strukturerad process med deltagande av berörda aktörer.
- » Hur regionaliserar man nationella mål?
- » Hur får man lokalt-regionalt deltagande?
- » Hur balanserar man lokala och regionala behov och prioriteringar mot nationella mål och åtaganden?
- » Vad kan vattenresursförvaltningen lära sig av fyrstegsprincipen och åtgärdsvalsstudier?

Ekonomiska förutsättningar för hållbar vattenresursförvaltning

- » Tillgång till vatten är en mänsklig rättighet. I de fall det inte finns begränsningar i tillgången betraktas vatten ofta som en allmän vara eller tjänst.
- » Vatten är också att betrakta som en ekonomisk vara som t.ex. levereras som dricksvatten till hushåll (ett livsmedel) och som processvatten till industrin. Det hävdas att hållbar vattenresursförvaltning förutsätter att man betraktar vatten som en ekonomisk resurs.
- » Vilka ekonomiska styrmedel finns/är möjliga för en hållbar förvaltning av vattenresurser.
- » Vilka aspekter av vattentillgången är viktiga att ta hänsyn till?
- » Vilket samhällsekonomiska värde har vatten?
- » Går det att jämföra vattnets samhällsekonomiska värde med exempelvis jordbruket, vattenkraften eller skogen?